

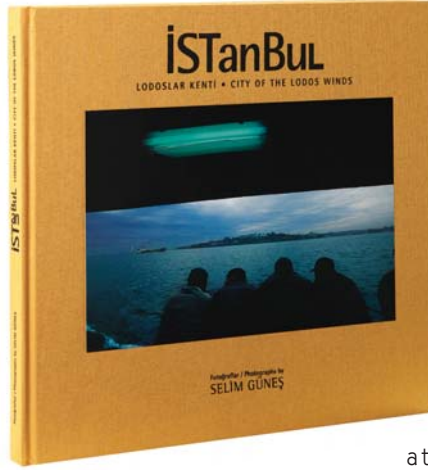

Gültekin Çizgen
Fotoğraf Sanatçısı

Selim Güneş'in “İstanbul - Lodoslar Kenti” albümü üzerine...

Selim Güneş, Ağustos Yayınları'na yeni yayınlanan albümüne, yazar Füzruzan'ın "Lodosların kentinde, üç yanı tarih denizleriyle çevrili bu toprağın üstüneyim. Sabah yıldızları solarken, bir başıma yürüyorum ortalıkta, kağıttan burgaçlar uçuşuyor" sözcükleriyle başlıyor.

Kare boyutlu 132 sayfanın içine, "fotoğrafça"ısıyla üstün görsel bir "İstanbul destanı" yerleştirilmiş. Güncel fotoğraf ortamımızda ilginç bir portfolyo çalışmasıyla, iyi düzenlenmiş bir albümle karşı karşıyayız. Fotoğraf sanatçısı Selim Güneş'in yakın dostu, önemli fotoğrafçılarımızdan Yusuf Dariyerli albümün başına, "Güneşini arayan gölge" başlığıyla kısa bir giriş: "Selim'in İstanbul'la sürdürdüğü uzun yolculuğunda sohbet duraklarının tüm tazeliğini yansıtan fotoğraflarına sinmiş mistik

atmosfer ne boğazı, ne Beyoğlu'nu ne de bildik mekanları anlatır.

Selim bize saniyenin yüzde biri gibi bir zaman aralığına sıkışmış kritik bir anın ifadesi

olabilecek, o "an"ın dışında kalan geniş zamanların fotoğrafça izlenimlerini sunmaktadır" yazmış.

Daha sonra da "Yaşadığım, bildiğim ve sevdiğim İstanbul" başlığının altına, kendi yaşamındaki İstanbul'u anlatan yazısından sonra Selim Güneş, 2000-2006 yılları arasında 24 milim objektif kullanarak tümü yatay kadrajda çektiği fotoğrafları yerleştirmiş. Renkli fotoğraflarında sıradan mekan kesitleri, çarşı pazar, asılı çamaşırlar, batmış tekneler, karlı sokaklar, çamaşır ipleri, şehir hatları vapurları, bayrak satıcıları, vitrinler, avare insanlar, grup zamanları, köpekli kaldırımlar, yarenlik eden insanlar, Galata Köprüsü, uçan martılar, deniz motorlarının içleri gibi etrafımızı çeviren, kentin günlük yaşamından sahneler yer alıyor.

Doğrudan fotoğraf yapısında çekilmiş fotoğraflarda farklı yorumlar gözlüyoruz. Burada sadece birkaç fotoğrafa bakacağım. Önce şunu belirtmek istiyorum. Selim fotoğraflarında, yalnız kentte dolu dolu yaşanan dinamik yapıyı değil, adeta epik bir tiyatro sahnesi gibi kendinden düzenli, durağan kent dekorlarını, kırık camları, sinema içlerini, merdiven girişi detaylarını, kırık ayna yansımalarını da konu yapabiliyor. Tüm bunlar onun fotoğrafçısının ne kadar güçlü ve duyarlı bir yapıda oluştuğunun göstergeleri.

14. sayfada (**Fotoğraf 1**) yer alan 2003 tarihli Eminönü fotoğrafını daha önceden de tanıyorum. Say yayınlarından çıkan "Renk Dünyamız IOI Kompozisyon IOI Yorum" kitabımda yer verdiğim fotoğrafa hayran kalmıştım. Kitabımda yer alan yorumumla başlamak isterim. Doğrudan fotoğraf temelde doğa ve

© Selim Güneş

Fotoğraf 1

Fotoğraf 2

Fotoğraf 3

yaşamdan iz sürer. İzlenimci yapının anlarından oluşur. Fotoğrafçı, her şeyi bu "an" daimarından hareketle üretir.

Kurbağa bakışından çekilmiş fotoğrafa baktığımızda, enine çerçevenin tabanına gruplanmış figürler ile üst tarafta bayrak gibi dizili renkli eşarplar dizisini görüyoruz. Renk ışıkla beraber vardır, onunla canlanır. Rengi, "güneş ışığının nesnelere üzerine düşmüş tayfi" olarak biliyorsak eğer, ışığın rengi nasıl değiştirebildiğini de örnekleriz. Karşı ışıkta çekilmiş kompozisyonda, ters ışığın kumaşlar üzerindeki etkisi bize bunu belgeliyor diye geniş olarak fotoğrafı anlattıktan sonra şöyle devam etmişim: "Kontrast temelli yapıda renk unsurları asılı eşarplar, kırmızıdan maviyeye, turuncuya, beyaz, tekrar sıcak kırmızı, krem rengiyle renk skalası oluşturuyor. Fotoğrafta kompozisyon altı çizilen hareketlerde renkleriyle sade bir anlayışla vaat edilmiş. Güçlü fotoğrafçısıyla Selim Güneş, ülkemiz renk rüzgarına esintiler eklemiştir."

Selim Güneş'in albümde yer alan tüm fotoğrafları, böyle uzun uzun yorumlanmayı hak ediyor. Ancak ben yazımda, daha toptancı bir bakışla kendine temel aldığı, sanatçının "fotoğrafçı"sına eğilmeyi denemek istiyorum.

20. sayfadaki (Fotoğraf 2) 2004 tarihli "Levent" açıklanmalı karlı bir İstanbul gününde yürüyen kişilerin ters ışıkta koyulaşmış, otobüs kapısı pencerelerinin çerçevelediği görüntüler ile 34. sayfada (Fotoğraf 3) yer alan 2003 tarihli "Üsküdar" fotoğrafı çok ilginçti. O fotoğrafta bir kepenk perspektifiyle biten duvardaki sokağın karşısında yer alan kapalı kepenklerin birer leke olarak yansımaları, bu iki fotoğraftaki eş değer yapı oluşturuyor. "Fotoğrafçı bakış" bilinci, bize Selim Güneş'in üslup gücünü işaretliyor. Bir başka fotoğraf, 50. sayfada (Fotoğraf 4), 2004 tarihli "Beşiktaş". Sol tarafta başı kesilmiş bir insan silüeti ve sağ tarafta sahnedan çıkmakta olan bir kişinin çerçevelediği koyu

renk üçgen açıda, ışık almış tabanda oturan figürün oluşturduğu "an".

52. sayfada (Fotoğraf 5) yer alan 2003 "Galatasaray" fotoğrafındaki insansız gölgeler. Bize fotoğrafın nasıl "sıradanlığın içindeki harikuladeyi gösteren" bir anlatım alanı olduğunu ispatlıyor.

58. sayfadaki (Fotoğraf 6) 2001 tarihli "Karaköy" fotoğrafına ne demeliyiz? Yine benim pek sevdiğim büyük bir lekenin çerçevelediği geri planda Haliç silüeti ve uçuşan martıların yarattığı kompozisyon. İçilip bırakılmış çay bardakların pitoreks yapısı yine Selim Güneş imzalı.

102. sayfadaki (Fotoğraf 7) 2003 tarihli, insansız "Beyoğlu" fotoğrafı yine bir epik tiyatro sahnesi gibi. Kompozisyonda hiç insan yok ama insana dair her türlü duygu o bırakılmış. Güya istiflenmiş eşyalar, iki pencere arasındaki uyduruk basket potası dekoru, güçlü bir fotoğrafçanın göstergesi.

Yine hayran olduğum bir başka fotoğraf,

Fotoğraf 4

Fotoğraf 5

© Selim Güneş

© Selim Güneş

© Selim Güneş

Fotoğraf 6

© Selim Güneş

Fotoğraf 7

© Selim Güneş

Fotoğraf 8

2004 yılında "**Burgaz Adası**"nda çekilmiş. 109. sayfada yer alıyor (**Fotoğraf 8**). Çok sevdiğim tabanın sıfır noktasından, "kurbağa bakışı"yla soldan sağa küçülen perspektif duvarının önünde, ada arabalarının, bakımsız beygirin hareket ritmi yakalanmış. Sağ ön plan, bahar zakkumlarının rengiyle cıvıltılı. Anlatmakla bitmeyecek, hepsi harikulade fotoğraflar bunlar. Temel özelliği son derece çalak, heyecanlı bir bakış yapısıyla noktalanmış olmaları. Çok "şiiirli" bir üslup denemesi...

Baskı yorumdur

Album Türkçe ve İngilizce hazırlanmış. Mayıs 2008'de bin adet numaralanarak, yayınlanmış. Albumün matbaa baskısını "**Baskı yorumdur**" bilgisine varmış, çok ciddi bir teknik ekibin yönetimindeki A4 Ofset tarafından hazırlanmış olduğunu görüyoruz. Fotoğraf albümlerinin doğru ve iyi basıldığı zaman "fotoğraf albümü" olduğuna inanırdım. Aksi takdirde ortaya sadece "kağıt israfı" çıkıyor. Bu benim başıma çok geldi de oradan biliyorum.

Kimlik

Selim Güneş, 1961 Borçka doğumlu. Elektrik Mühendisi ama reklam sektöründe çalışıyor ve 1989'dan bu yana fotoğrafla ilgili, İfsak üyesi. Fotoğraf ve yazıları pek çok yayında yer almış. Kişisel sergiler açmış, karma sergilere katılmış, gösteriler yapmış. İstanbul'da yaşayan, İstanbul'u çeken bir fotoğrafçı. "**Fotoğrafçı**"ya devam ediyor.

Selim Güneş bize ne diyor?

Selim Güneş'in pür bir fotoğraf sevgisi ortada. Hiç kuşkusuz ki o yalnız fotoğraf çekmiyor, fotoğrafı izliyor ve üzerinde düşünüyor. Ve bunun çok önemli yapıcı bir mesai olduğunu bize ispatlıyor. Ülkemizdeki "doğrudan fotoğraf" külliyatı genç gayretli kuşakların saf, heyecanlı, coşkulu yapılarıyla oluşuyor. Buna çok sevinmeliyiz.

Selim Güneş fotoğraflarını çok sevdim. Onlardan çok şey öğrendim ve yaptığı kompozisyonlara imrendim. Üzerinde yürüdüğü üslubu, biraz benim fotoğrafçama yakın bulduğumdan belki. Albumü izleyenlerin bu çalak objektifin konulara nasıl eğildiği, koyulukların nasıl istiflendiği, yaratılan incelikli perspektiflerin ve sonunda duygu aleminin nasıl oluştuğuna bakarak çok şey öğreneceklerini düşünüyorum. Selim Güneş ışığı izleyerek, gerçekten ışıkla resim yapmış. Bunu ifade eden başka bir sözcük var, biliyoruz ki buna biz "**fotoğraf**" diyoruz.